

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

નામ ના પ્રકાર

Types of Nouns • Std 5 Grammar
GSEB ધોરણ ૫ • Foundation Layer • સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર

Easy level

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

નિયમ (The Rule)

નામ ના પ્રકાર

નામ (Noun) એ વ્યક્તિ, વસ્તુ, સ્થાન કે ગુણ નું નામ છે. ગુજરાતી માં નામ ના ૪ મુખ્ય પ્રકાર છે: (૧) વ્યક્તિવાચક નામ - ચોક્કસ વ્યક્તિ/સ્થાન (રામ, મુંબઈ), (૨) જાતિવાચક નામ - સામાન્ય નામ (છોકરો, શાળા), (૩) સમૂહવાચક નામ - સમુદાય (વર્ગ, ટોળું), (૪) ભાવવાચક નામ - ગુણ/ભાવ (પ્રેમ, સત્ય).

મુખ્ય મુદ્દો (Key Concept)

સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર

ઉદાહરણો (Examples) - 5 Cases

1 રામ, સીતા, મુંબઈ
→ વ્યક્તિવાચક - ચોક્કસ નામ

2 છોકરો, શાળા, પુસ્તક
→ જાતિવાચક - સામાન્ય નામ

3 વર્ગ, સેના, ટોળું
→ સમૂહવાચક - સમુદાય

4 પ્રેમ, સત્ય, સુખ
→ ભાવવાચક - ગુણ/ભાવ

5 ગાય, ઘોડો, કૂતરો
→ જાતિવાચક - પ્રાણી નામો

Pattern Recognition

આ ઉદાહરણો માં સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર નો pattern જુઓ. દરેક case માં શું common છે? Practice કરી ને identify કરવાનું શીખો.

યાદ રાખવા જેવું (Remember)

આ વ્યાકરણ ના નિયમ ને રોજ ૩ વખત વાંચો. ઉદાહરણો સાથે જોડી રાખો. દરરોજ ની writing માં apply કરો.

1 ઓળખો (Identify) 5 marks • 4 min

નીચે દિ ગયેલા શબ્દો નો પ્રકાર/category ઓળખો:

1. ગાંધી _____
2. બાળક _____
3. ભીડ _____
4. પ્રામાણિકતા _____
5. ગુજરાત _____

2 પ્રકાર બતાવો (Classify) 5 marks • 4 min

આ શબ્દો કયા પ્રકાર ના છે?

1. દયા _____
2. જૂથ _____
3. દિલ્હી _____
4. પક્ષી _____
5. મિત્રતા _____

3 ખાલી જગ્યા (Fill Blanks) 5 marks • 4 min

યોગ્ય શબ્દ થી ખાલી જગ્યા પૂરો:

1. _____ (વ્યક્તિવાચક - ચોક્કસ નામ)
2. _____ (જાતિવાચક - સામાન્ય નામ)
3. _____ (સમૂહવાચક - સમુદાય)
4. _____ (ભાવવાચક - ગુણ/ભાવ)
5. _____ (જાતિવાચક - પ્રાણી નામો)

4 પ્રયોગ કરો (Apply) 5 marks • 5 min

નીચે દિ ગયેલા concept (સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર) નો ઉપયોગ કરી ને ૩ વાક્ય બનાવો:

5 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min

Q1. "સત્ય" કયા પ્રકારનું નામ છે?

- (a) વ્યક્તિવાચક
(c) સમૂહવાચક

- (b) જાતિવાચક
(d) ભાવવાચક

Q2. "સેના" કયા પ્રકારનું નામ છે?

- (a) વ્યક્તિવાચક
(c) સમૂહવાચક

- (b) જાતિવાચક
(d) ભાવવાચક

Q3. "નદી" કયા પ્રકારનું નામ છે?

- (a) વ્યક્તિવાચક
(c) સમૂહવાચક

- (b) જાતિવાચક
(d) ભાવવાચક

Q4. "ગંગા" કયા પ્રકારનું નામ છે?

- (a) વ્યક્તિવાચક
(c) સમૂહવાચક

- (b) જાતિવાચક
(d) ભાવવાચક

Q5. "વર્ગ" કયા પ્રકારનું નામ છે?

- (a) વ્યક્તિવાચક
(c) સમૂહવાચક

- (b) જાતિવાચક
(d) ભાવવાચક

6 જોડી (Match) 5 marks • 3 min

Gujarati Word

- રામ
- કુટુંબ
- દયા
- પુસ્તક
- મુંબઈ

Type/Category

- વ્યક્તિવાચક
- જાતિવાચક
- ભાવવાચક
- સમૂહવાચક
- વ્યક્તિવાચક

7 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

- "રામ" - વ્યક્તિવાચક - ચોક્કસ નામ
- "છોકરો" - જાતિવાચક - સામાન્ય નામ
- "વર્ગ" - સમૂહવાચક - સમુદાય
- "પ્રેમ" - ભાવવાચક - ગુણ/ભાવ
- "ગાય" - જાતિવાચક - પ્રાણી નામો

- T F
 T F
 T F
 T F
 T F

8 પ્રયોગ (Application) 5 marks • 5 min

આ topic (નામ ના પ્રકાર) નો ઉપયોગ કરી ને એક ફકરો લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ વ્યાકરણ નો concept (સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર) સંસ્કૃત આધારિત છે.
- ! આ rule દરરોજ ની વાતચીત માં વપરાય - સહજ ભાષા!
- ! આ topic Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ "ગાય" વ્યક્તિવાચક	✓ "ગાય" જાતિવાચક (પ્રાણી નામ)
✗ "રામ" જાતિવાચક	✓ "રામ" વ્યક્તિવાચક (ચોક્કસ વ્યક્તિ)
✗ "ભીડ" વ્યક્તિવાચક	✓ "ભીડ" સમૂહવાચક

Cross-Curricular Connections

- > **Social Studies:** ઐતિહાસિક વ્યક્તિઓ ના નામ
- > **Science:** પ્રાણીઓ + વનસ્પતિ ના નામ
- > **Geography:** સ્થાનો ના નામ

Bonus Challenge (+5 marks)

આ વ્યાકરણ નો ઉપયોગ કરી ને એક નાની વાર્તા લખો (૫-૭ વાક્ય). દરેક વાક્ય માં આ rule વાપરો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** તમારા ઘરમાં કેટલા પ્રકારના નામ વાપરો? ૩ ઉદાહરણ આપો.
- Q2.** આ વ્યાકરણ રોજિંદા જીવનમાં ક્યાં વપરાય?
- Q3.** આ rule તમે ક્યા ઉદાહરણ માં વાપર્યું?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic વિશે ૧ chart બનાવો - rule + examples
- P2:** આ વ્યાકરણ ના ૧૦ examples એક notebook માં લખો
- P3:** આ rule વાપરી ને એક નિબંધ લખો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati Grammar textbook

"નામ ના પ્રકાર" પર online videos જુઓ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Rule Understanding	☐	☐	☐	☐
Identifying Examples	☐	☐	☐	☐
Application Skills	☐	☐	☐	☐
Writing Practice	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises

Exercise 1 - Identify (5 marks):

1. 1. ગાંધી → વ્યક્તિવાચક
2. 2. બાળક → જાતિવાચક
3. 3. ભીડ → સમૂહવાચક
4. 4. પ્રામાણિકતા → ભાવવાચક
5. 5. ગુજરાત → વ્યક્તિવાચક

Exercise 2 - Classify (5 marks):

1. 1. દયા → ભાવવાચક
2. 2. જૂથ → સમૂહવાચક
3. 3. દિલ્હી → વ્યક્તિવાચક
4. 4. પક્ષી → જાતિવાચક
5. 5. મિત્રતા → ભાવવાચક

Exercise 3 - Fill (5 marks):

1. 1. રામ
2. 2. છોકરો
3. 3. વર્ગ
4. 4. પ્રેમ
5. 5. ગાય

Exercise 4 - Apply (5 marks):

(Personal - apply rule correctly)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (d) ભાવવાચક
2. Q2 → (c) સમૂહવાચક
3. Q3 → (b) જાતિવાચક
4. Q4 → (a) વ્યક્તિવાચક
5. Q5 → (c) સમૂહવાચક

Exercise 6 - Match (5 marks):

1. 1 → E (વ્યક્તિવાચક)
2. 2 → D (સમૂહવાચક)
3. 3 → C (ભાવવાચક)
4. 4 → B (જાતિવાચક)
5. 5 → A (વ્યક્તિવાચક)

Exercise 7 - T/F (5 marks):

1. 1. True
2. 2. True
3. 3. True
4. 4. True
5. 5. True

Exercise 8 - Application (5 marks):

(Personal - paragraph applying rule)

Total: 40 marks + Bonus 5 = 45 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- નિયમ ૩ વખત મોટેથી વાંચો - અવાજ થી યાદ રહે
- દરેક ઉદાહરણ ને નોટબુક માં લખો - હાથ થી યાદ રહે
- Pattern સમજો - ભૂલ ઓછી થાય
- દરરોજ ૫ નવા examples બનાવો - practice વધે

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક ને rule ની practice કરાવો - daily ૧૦ મિનિટ
- આ topic (સંજ્ઞા ના ૪ પ્રકાર) રોજિંદા વાક્યો માં દર્શાવો
- ભૂલો ધીરજ થી સુધારો - ગુસ્સો ન કરો
- Examples બાળક ની ઉંમર પ્રમાણે વધારતા જાઓ

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

નામ ના પ્રકાર (Types of Nouns)

Std 5 Grammar - Foundation Layer • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date